

Μαρούσι, 10 Απριλίου 2025

Αρ. Πρωτ. Βαθμός Προτερ.
40620/Ε3

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Π/ΘΜΙΑΣ, Δ/ΘΜΙΑΣ
ΕΚΠ/ΣΗΣ & ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΕΚΠ/ΚΟΥ ΠΡΟΣ/ΚΟΥ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ
ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΕΚΠ/ΚΟΥ ΠΡΟΣ/ΚΟΥ Π/ΘΜΙΑΣ &
Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α' (Π.Ε.) & Β' (Δ.Ε.)

ΠΡΟΣ: Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων της Υπηρεσίας
Συντονισμού
gmk2@minedu.gov.gr

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 151 80 – Μαρούσι
Ιστοσελίδα: <http://www.minedu.gov.gr>
Πληροφορίες: Αν. Γιαννόπουλος (Π.Ε.)
Τηλέφωνο : 210 344 2364 (Π.Ε.)
E-mail: t09ppe2@minedu.gov.gr (Π.Ε.)
Πληροφορίες: Μ. Καραμπέλου (Δ.Ε.)
Τηλέφωνο : 210 344 3248(Δ.Ε.)
E-mail: t09pde2n@minedu.gov.gr (Δ.Ε.)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην αριθ. 4284/27-03-2025 ερώτηση βουλευτή

ΣΧΕΤ.: Η με αριθ. 4284/27-03-2025 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τον βουλευτή του ΝΙΚΗ κ. Σπυρίδωνα Τσιρώνη και διαβιβάστηκε ηλεκτρονικά στην υπηρεσία μας.

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 4284/27-03-2025 ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από βουλευτή του ΝΙΚΗ κ. Σπυρίδωνα Τσιρώνη, σχετικά με τη χορήγηση της άδειας άνευ αποδοχών λόγω ανατροφής τέκνου στους/στις εκπαιδευτικούς, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Α. Κανονιστικό πλαίσιο

1. Οι ειδικές διατάξεις της περίπτωσης Ε' του άρθρου 16 του ν. 1566/1985 (Α' 167), όπως ισχύουν¹, ορίζουν ότι

«1. Με απόφαση² του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του αρμόδιου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, μπορεί να χορηγείται σε εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι τη λήξη του σχολικού έτους [ήτοι 31/8 εκάστου έτους], όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι ιδίως θεραπεία δυσίατων ασθενειών του ίδιου του εκπαιδευτικού ή των μελών της οικογενείας του, αντιμετώπιση δύσκολων περιπτώσεων εγκυμοσύνης, τοκετού και μητρότητας, ολοκλήρωση μεταπτυχιακών σπουδών, ανάγκη προσωρινής εγκατάστασης στο εξωτερικό.

-
1. Η υποπαρ. 2 του εν λόγω άρθρου διαμορφώθηκε – όπως ισχύει – με το άρθρο 171 του ν. 4823/2021 (Α' 136).
 2. Σύμφωνα με το άρθρο 6, παρ. 2 της υπ' αριθ, 170405/ΓΓ1/28-12-2021 (ΦΕΚ 6273 Β/28-12-2021) υπουργικής απόφασης οι Διευθυντές/τριες Εκπαίδευσης «[...] Χορηγούν στους εκπαιδευτικούς και τα μέλη ΕΕΠ-ΕΒΠ της αρμοδιότητάς τους [...], άδειες άνευ αποδοχών για τις οποίες δεν απαιτείται γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, [...]»

2. Άδεια χωρίς αποδοχές που χορηγείται, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να παραταθεί πέρα από πέντε (5) σχολικά έτη. Λύεται αυτοδικαίως η υπηρεσιακή σχέση του εκπαιδευτικού, αν εκείνος δεν προβεί σε ανάληψη καθηκόντων, εντός ενός (1) μηνός από τη λήξη της ως άνω χορηγηθείσας σε αυτόν άδειας.»

2. Οι γενικές διατάξεις του άρθρου 53 παρ. 1 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), όπως έχουν διαμορφωθεί με το άρθρο 29 του ν. 5043/2023 (Α' 91) και ισχύουν, ορίζουν ότι

«1. Η προβλεπόμενη από την παρ. 2 του άρθρου 51 άδεια άνευ αποδοχών χορηγείται αυτοτελώς σε κάθε φυσικό, θετό και ανάδοχο γονέα υποχρεωτικά, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν πρόκειται για ανατροφή τέκνου ηλικίας έως και οκτώ (8) ετών. Για τους υπαλλήλους που έχουν έως δύο (2) τέκνα και δικαιούνται την άδεια του πρώτου εδαφίου, η υπηρεσία που βαρύνεται με την υποχρέωση μισθοδοσίας του υπαλλήλου, υποχρεούται να καταβάλλει στον γονέα μηνιαίως, για κάθε τέκνο, ποσό ίσο με τον ελάχιστο νομοθετημένο μισθό, για τους δύο (2) πρώτους μήνες της άδειας. Οι γονείς διδύμων, τριδύμων ή και περισσότερων πολύδυμων τέκνων δικαιούνται να λάβουν την άδεια του πρώτου εδαφίου για κάθε παιδί ξεχωριστά, τμηματικά ή και συνεχόμενα, και δικαιούνται να λάβουν την παροχή του δεύτερου εδαφίου για δύο (2) μήνες επιπλέον, ανεξαρτήτως του αριθμού των παιδιών που γεννήθηκαν μαζί. Οι μονογονείς, λόγω θανάτου του άλλου γονέα ή λόγω ολικής αφαίρεσης της γονικής μέριμνας ή μη αναγνώρισης του τέκνου από τον άλλο γονέα, δικαιούνται τις διευκολύνσεις των προηγούμενων εδαφίων εις διπλούν. Σε περίπτωση γέννησης τρίτου και περισσότερων τέκνων, για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, η άδεια του πρώτου εδαφίου χορηγείται με πλήρεις αποδοχές. Η άδεια των προηγούμενων εδαφίων χορηγείται είτε συνεχόμενα είτε τμηματικά, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν είναι δυνατή η χορήγησή της για διάστημα μικρότερο του ενός (1) μηνός. Για κάθε τέκνο, διάστημα τεσσάρων (4) μηνών της άδειας του πρώτου εδαφίου λογίζεται ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας για κάθε συνέπεια. Η αίτηση για χορήγηση της άδειας των προηγούμενων εδαφίων υποβάλλεται τουλάχιστον, έναν (1) μήνα πριν από την έναρξη της άδειας, εκτός εάν συντρέχουν έκτακτοι λόγοι, οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την έναρξη της άδειας σε συντομότερο χρονικό διάστημα. Η αρμόδια υπηρεσία απαντά στην αίτηση του υπαλλήλου άμεσα και πάντως το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή της.»

3. Η υπ' αριθ. 80/2016³ γνωμοδότηση του ΝΣΚ αναφέρει ότι για τη χορήγηση άδειας άνευ αποδοχών για ανατροφή τέκνου στους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εφαρμόζεται η ειδική διάταξη του άρθρου 16 περ. Ε' του ν. 1566/1985, συμπληρωματικά δε η διάταξη του άρθρου 53 παρ. 1 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007) και μόνο ως προς το διαδικαστικό θέμα της υποχρεωτικής χορήγησης της και χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 125⁴ του ν. 4926/2022 (Α' 82) περί (έγκαιρου) προγραμματισμού χορήγησης αδειών στους/στις εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ορίζουν ότι

«Αιτήσεις εκπαιδευτικών και μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και του Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.) της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τη χορήγηση, με ή χωρίς αποδοχές, μακροχρόνιων, πλέον των είκοσι (20) ημερών, αδειών σχετικών με την ανατροφή τέκνων, την ειδική προστασία της οικογένειας και της μητρότητας, τις διευκολύνσεις για οικογενειακούς λόγους, την υπηρεσιακή εκπαίδευση, την ολοκλήρωση μεταπτυχιακών σπουδών και την ανάγκη προσωρινής εγκατάστασης στο εξωτερικό υποβάλλονται το αργότερο έως την 31η Μαΐου εκάστου έτους, η απόφαση χορήγησής τους εκδίδεται το αργότερο έως την 30ή Ιουνίου, και αφορά σε χρονικό διάστημα εντός του αμέσως επόμενου σχολικού έτους. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται αν α) η ιδιότητα του εκπαιδευτικού ή μέλους Ε.Ε.Π. ή μέλους Ε.Β.Π. αποκτάται μετά την 31η Μαΐου, β) είναι αντικειμενικά αδύνατος ο προγραμματισμός του χρονικού διαστήματος, στο οποίο αφορά η αιτούμενη άδεια, όπως σε περιπτώσεις που δικαιολογούνται από λόγους υγείας ή από άλλους εξαιρετικούς λόγους που ανακύπτουν μετά την 31η Μαΐου και γ) οι εκπαιδευτικοί ή τα μέλη Ε.Ε.Π. ή τα μέλη Ε.Β.Π. έχουν αποσπαστεί σε εξωδιδακτικές θέσεις.»

3. Η οποία έχει γίνει αποδεκτή, και ως εκ τούτου είναι υποχρεωτική για τη διοίκηση σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 4831/2021 (Α' 170). Το σύνολο των Γνωμοδοτήσεων μπορείτε να τις αναζητήσετε στην ιστοσελίδα του ΝΣΚ.

4. Σχετική είναι και η υπ' αριθ. 50125/Ε3/4-5-2022 (ΑΔΑ: [ΥΓ4Ν46ΜΤΛΗ-ΟΒΡ](#)) εγκύκλιος της Γενικής Δ/νσης Π.Ε. & Δ.Ε.

Β. Ερμηνεία του νομικού πλαισίου στις υπ' αριθμ. 886/2024 και 174/2025 Αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (Τμήμα Η')

Στην υπ' αριθμ. 886/2024 Απόφασή του, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών έκρινε ότι οι ισχύουσες διατάξεις δεν δύνανται να ερμηνευθούν κατά τρόπο ώστε το υποχρεωτικό όριο της διάρκειας της άδειας ανατροφής τέκνου άνευ αποδοχών να συμπίπτει με τη λήξη του σχολικού έτους. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο ακύρωσε απόφαση Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, με την οποία είχε χορηγηθεί στην αιτούσα εκπαιδευτικό άδεια ανατροφής τέκνου άνευ αποδοχών από 11/9/2023 μέχρι την ολοκλήρωση του σχολικού έτους (31/8/2024), καθώς η διάρκεια της άδειας υπερέβαινε τον αιτούμενο χρόνο. Το Δικαστήριο παρέπεμψε την υπόθεση στην Διοίκηση για νέα, νόμιμη κρίση.

Επιπροσθέτως, εκδόθηκε και η υπ' αριθμ. 174/2025 Απόφαση του ιδίου Δικαστηρίου, η οποία, κατ' ουσίαν, καταλήγει στο ίδιο συμπέρασμα με την υπ' αριθμ. 886/2024 Απόφαση, επαναλαμβάνοντας την ερμηνεία των ισχυουσών διατάξεων σχετικά με τη διάρκεια της άδειας ανατροφής τέκνου άνευ αποδοχών.

Και οι δύο αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών άγονται στο ίδιο ακριβώς συμπέρασμα, ότι από την ειδική διάταξη του άρθρου 16 περ. Ε' του ν. 1566/1985 δεν προκύπτει η υποχρεωτική διάρκεια της χορηγούμενης άδειας άνευ αποδοχών, μέχρι τη λήξη του σχολικού έτους.

Από τις ανωτέρω αποφάσεις των Δικαστηρίων συνάγεται ότι οι μοναδικές προϋποθέσεις για τη χορήγηση της άδειας άνευ αποδοχών λόγω ανατροφής τέκνου/ων σε γονείς-εκπαιδευτικούς είναι οι εξής:

1. Η ηλικία του τέκνου να μην υπερβαίνει τα οκτώ (8) έτη.
2. Η υποβολή της αίτησης από τον ενδιαφερόμενο εκπαιδευτικό-γονέα να πραγματοποιείται μέχρι την 31η Μαΐου κάθε έτους, προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των σχολικών μονάδων, και να αφορά σε χρονικό διάστημα εντός του επόμενου σχολικού έτους.
3. Η ελάχιστη διάρκεια της χορηγούμενης άδειας να είναι τουλάχιστον ένας (1) μήνας.
4. Η συνολική διάρκεια της χορηγούμενης άδειας να μην ξεπερνά τα πέντε (5) έτη.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ.1 του Υπαλληλικού Κώδικα, τα χρονικά διαστήματα της άδειας άνευ αποδοχών για την ανατροφή τέκνου για τα οποία καταβάλλονται αποδοχές (2 μήνες για έως 2 τέκνα ή 3 μήνες για 3 και περισσότερα τέκνα), καθώς και οι 4 μήνες ανά τέκνο που λογίζονται ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας περιλαμβάνονται στο συνολικό χρόνο άδειας άνευ αποδοχών (5 έτη).

Επιπλέον, καθίσταται σαφές – βάσει των κείμενων κανονιστικών διατάξεων – ότι η αρμοδιότητα επί της χορήγησης της άδειας άνευ αποδοχών λόγω ανατροφής τέκνου ανήκει στον/στην οικείο/α Δ/ντή/τρια Εκπ/σης του/της εκπαιδευτικού.

Τέλος, η Υπηρεσία μας έχει υποβάλει ιεραρχικά, προς υπογραφή, σχέδιο εγκυκλίου, σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Η Προϊσταμένη του Τμήματος Α΄ Υπηρεσιακής
Κατάστασης και Εξέλιξης Εκπ/κού Προσ/κού Π.Ε.
της Δ/νσης Υπηρεσιακής Κατάστασης και Εξέλιξης
Εκπαιδευτικού Προσωπικού Π.Ε. & Δ.Ε.
του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και
Αθλητισμού

ΤΕΡΕΖΑ ΚΑΡΜΙΡΗ

Η ΑΝΑΠΛ. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ Δ. ΣΤΡΑΤΟΥ

Εσωτ. διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γεν. Γραμματεία Π/θμιας, Δ/θμιας Εκπαίδευσης & Ειδικής Αγωγής
3. Γεν. Δ/νση Εκπ/κού Προσ/κού Π.Ε. & Δ.Ε.
4. Δ/νση Υπηρεσιακής Κατάστασης & Εξέλιξης Εκπ/κού Προσ/κού Π.Ε. & Δ.Ε.
5. Δ/νση Υπηρεσιακής Κατάστασης & Εξέλιξης Εκπ/κού Προσ/κού Π.Ε. & Δ.Ε. Τμήματα Α΄ & Β΄
6. Αυτοτελές Τμήμα ΕΕΠ-ΕΒΠ
